

2297 25. Marts 1891: 1. Beh. af Lovf. om Lønn. for Forst. og Lærere ved Seminarierne. 2298

Seg har ved en anden Lejlighed udtalt mig med Hensyn til Værdien af det Fag, hvorpaa der nu lægges saa stor Vægt, nemlig Pædagogikken, at jeg ikke behøver at gentage det her. Seg tror, det er en fuldstændig Overtro, naar man i vor Tid stiller Pædagogikken jaa højt, som man er begyndt at stille den. Seg vil tillade mig at minde om, at der har været Tidspunkter tidligere, navnlig i Slutningen af forrige Aarhundrede, hvor man ogsaa var tilbøjelig til at stille Pædagogikken højt, og hvor der var berømte Pædagoger, hvis Levnedsskildringer jeg har set fremdraget som lysende Eksempler for senere Tider, men om en af dem mindes jeg at have læst, at Goethe sagde, at han vilde ikke en Gang betro ham Kalve at opdrage, endelige Menneskebørn. Det er meget stærke Udtryk, men jeg tror rigtignok, at overfor den Overvurdering af Pædagogikkens Betydning for Lærere, som finder Sted i vor Tid, er det nødvendigt at nedlægge bestemt Indsigelse. — Naar der skulde være Tale om Forandringer, veed den ærede Landsningsmand, at vi, den Gang da dette Spørgsmaal var for sidst, vare enige om, at den Forandring, der helst maatte gøres, var en Forandring ved Eksamen, at det ikke kunde anses for heldigt, at Eksamen afholdes af en Eksamenkommission, men at det var bedre, man vendte tilbage til at afholde Eksamenene ved Seminarierne. Seg har følt Trang til at udtale, at jeg er overbevist om, at naar det ærede Medlem kom til at forhandle med mig om de Ting, vil det vise sig, at der var væsentlig Overensstemmelse mellem os paa de allerfleste Punkter, ligesom det er mig en Glæde, at vi under Forhandlingerne, hvor forskellige vi end ofte kunne være, dog saare ofte kunne mødes. — Med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorvidt det er heldigt, om Forstanderne ere Sognepræster eller ej, maa jeg uøgetlig erklære mig aldeles enig med min ærede Sidemand (Vjerre), som beklagede, at Loven ikke havde faaet den Affattelse, at naar alt ellers var lige, skulde man foretrække en Mand, der tidligere havde været Sognepræst. Seg har selv prøvet at være først Sognepræst og derefter Lærer for Teologer, og jeg kan ikke andet end sige: hvorledes jeg har gjort min Gerning som Universitetslærer, veed jeg ikke, men saa

meget veed jeg, at jeg vilde have gjort den meget ringere, hvis jeg ikke tidligere havde været Sognepræst, og jeg har opholdt mig ved Universiteter, hvor det var Skik, at de teologiske Professorer gennemgaaende tillige havde en lille Præstegerning, og aldrig hørte jeg Klage over, at det gjorde dem ringere som Professorer, naar der ikke stilledes større Fordringer til dem med Hensyn til ministerielle Handlinger, men kun, at de skulle prædike en Gang imellem. Og jeg tror, at den, der staar som Forstander for et Seminarium, har godt af ved Siden af sin Lærergerning at have en Præstegerning, hvor han er fri for det Arbejde, som lægger mest Beslag paa Tiden, og hvor Præstegerningen har den Betydning for ham, at den er ikke en blot Rekreation, men tillige noget, der aandelig udvikler ham og derigennem gør ham dygtigere til hans Gerning. Seg tror heller ikke, det kan siges, at Erfaringen har vist, at de Seminarieforstandere, som havde været Præster ved Siden af — og det have de fleste — have gjort deres Gerning ringere end Seminarieforstanderen ved det af de 4 Seminarier, hvor Forstanderen ikke er Præst. Seg tror altsaa ikke, at Erfaringen har vist, at det skulde være nødvendigt at gøre nogen Forandring i det Punkt, men da jeg godt indser, at det ikke kan nytte at forsøge nu at faa denne Bestemmelse ændret, skal jeg ikke stille noget Forslag til en Forandring, og jeg kan i saa Henseende slaa mig til Ro ved den Udtalelse, som den højtærede Minister kom med, at han for sit Vedkommende vilde anse det for heldigt, at den Mand, som blev udnævnt til Forstander, stod i et godt Forhold til Kirken og stod paa en kristen kirkelig Grund; men ganske vist kan jeg ikke nægte, at jeg havde sat megen Pris paa, at man havde Garantier i en Bestemmelse i Loven i Stedet for at have Garantien i den nuværende højtærede Ministers Erklæring i saa Henseende; men jeg stoler paa, at der skal forandres meget i Danmark, inden det kommer dertil, at man vil indføre Seminarier med Forstandere, som staa i et fjendtligt Forhold til Kristendommen, og jeg skal derfor, idet jeg anerkender de store Fortrin, som Lovforslaget har paa forskellige Omraader, meget tilraade, at man stemmer for Lovforslaget, saaledes som det er.